

lustre, energy; विपन्नदीधितिरेपि Bh. 2. 29. -4 A finger. -5 Ved. A religious prayer or devotion; इयं सा वो अस्मे दीधितिर्जत्रा Rv. 1. 186. 11. -6 A son-in-law. -7 Divine inspiration.

दीधितिमत् a. Brilliant. -m. The sun; प्रातर्दीधितिमानिव आविरभूत् Ku. 2. 2; 7. 70.

दीधी 2 **Ā.** (दीधीते) 1 To shine, -2 To seem, appear; अक्षेत्रविद् यथा सुग्धो भुवनान्यदीधयुः Rv. 5. 40. 5.

दीनारः 1 A particular gold; जितश्चासौ मया षोडशसहस्राणि दीनाराणाम् Dk. -2 A coin in general. -3 A gold ornament. -4 A seal. -5 A weight of gold (cf. Gr. *denarius*).

दीप् 4 **Ā.** (दीप्यते, दीप्त; freq. देदीप्यते) 1 To shine, blaze, (fig. also); सर्वैरुल्लैः समग्रेस्त्वामिव नृपगुणैर्दीप्यते सप्तसतिः M. 2. 12; तरुणीस्तन एव दीप्यते मणिहारावलिरामणीयकम् N. 2. 44; Bk. 2. 2; R. 14. 64; H. Pr. 46. -2 To burn, be lighted; सोऽयमग्निः परेण मृत्युमतिक्रान्तो दीप्यते Bri. Up. 1. 3. 12. यथा यथा चेष चपला दीप्यते K. 105. -3 To glow, be inflamed or excited, increase (fig. also); वन्येतरानेकपदशेन पुनर्दीपे मददुर्दिनश्रीः R. 5. 47; Bk. 15. 88; Śi. 20. 71. -4 To be fired with anger; आसाद्य वाचं स भृशं दिदीपे Ki. 3. 55. -5 To be illustrious. -Caus. (दीपयति-ते) 1 To kindle, set on fire, inflame; अयं हि मां दीपयतेऽद्य बहिः Bām. 2. 43. 21. -2 To illuminate, light, irradiate; वृन्दावनान्तरमदीपयद्गुजालैः (इन्दुः) Git 7; U. 1. 42. -3 To excite, raise. -4 To adorn, grace; अवयवदीपितमण्डनश्रियस्ताः Ki. 10. 1.

दीपः [दीप्-णिच् अच्] 1 A lamp, light; नृपदीपो धनस्नेहं प्रजाभ्यः सहरन्नपि । अन्तरस्थैर्गुणैः सुधैर्लक्ष्यते नैव केनचित् ॥ Pt. 1. 221; न हि दीपो परस्परस्योपकुर्वतः S. B.; so ज्ञानदीपः &c. -Comp. अङ्कुरः; the flame or light of a lamp; दीपाङ्कुरच्छाया-ज्वलमाकलय्य Bh. 3. 68. कुरण्टकविपाण्डुरं दधति धाम दीपाङ्कुराः Mb. -अन्विता 1 the day of new moon (अमा). -2 = दीपाली q.v. -आराधनम् worshipping an idol by waving a light before it. -आलिः, -ली, -आवली, -उत्सवः a row of lights, nocturnal illumination. -2 particularly, the festival called *Diwali* held on the night of new moon in आश्विन. -उच्छिद्यम् soot, lamp-black. -कलिका 1 the flame of a lamp. -2 N. of a com. on Yājñavalkya. -क्रिडम् lamp-black, soot. -कूपी, -खोरी the wick of a lamp. -द a. one who gives a lamp; दीपद-युक्तम् Ms. 4. 229. -दण्डः A lamp-post. -ध्वजः 1 lamp-black. -2 lamp-stand. -पुरुषः the Champaka tree. -भाजनम् a lamp; वामनार्चिरिव दीपभाजनम् (अभूत्) R. 19. 51. -माला lighting, illumination; अथापि तां धवलवेश्मनि रत्नदीपमालामयूखपटलेर्दिल्लितान्धकारे Ch. P. 18. -वर्तिः the wick of a lamp. -वृक्षः 1 a lampstand. कनकोज्ज्वलदीपदीपवृक्षम् (आरतम्) Bu. Ch. 5. 41. तथेह पञ्चेन्द्रियदीपवृक्षा ज्ञानप्रदीपाः परवन्त एव Mb. 12. 202. 9. A tree-like column of building (Mar. दीपमाल); Rām. 2. 6. 18; also दीपपादप (a candle-stick). -2 a light. -3 a lantern. -4 the

tree called *devadaru* q. v. -शत्रुः a moth. -शिखा 1 the flame of a lamp. अनङ्गमङ्गलावासरलदीपशिखामिव Ks. 18. 77. -2 lamp-black. -शृङ्खला a row of lights, illumination.

दीपक a. (-पिका f.) [दीप्-ण्वल्] 1 Kindling, inflaming. -2 Illuminating, making bright. -3 Illustrating, beautifying, making illustrious. -4 Exciting, making intense; सामवादाः सकोपस्य तस्य प्रत्युत दीपकाः Śi. 2. 55; Pt. 3. 28. -5 Tonic, stimulating digestion, digestive. -6 Skilful in managing a lamp. -कः 1 A light, lamp; तावदेव कृतिनामपि स्फुरत्येष निर्मलविवेकदीपकः Bh. 1. 70. -2 A falcon. -3 An epithet of Kāmadeva (also दीप्यक). -4 N. of several plants (Mar. ओंवा, जिरें, चित्रक, कांदा, मोरशेंडा) -5 N. of a Rāga. -6 A kind of measure. -कम् 1 Saffron. -2 (In Rhet.) A figure of speech in which two or more objects (some प्रकृत 'relevant' and some अप्रकृत 'irrelevant') having the same attribute are associated together, or in which several attributes (some relevant and some irrelevant) are predicated of the same object; सकृद्वृत्तिस्तु धर्मस्य प्रकृताप्रकृतात्मनाम् । सैव क्रियासु बह्वीषु कारकस्येति दीपकम् ॥ K. P. 10; cf. वदन्ति वर्णार्थानाम् धर्मैक्यं दीपकं बुधाः । मदेन भाति कलभः प्रतापेन महीपतिः ॥ Chandr. 5. 45.

दीपन a. [दीप्-णिच् ल्यु ल्युद् वा] 1 Kindling, inflaming, &c. -2 Digestive, tonic. -3 Exciting, animating, stimulating; आनन्दमिश्रमदनज्वरदीपनानि Māl. 9. 47. -नम् 1 Kindling, inflaming. -2 A tonic stimulating digestion. -3 Exciting, stimulating, -4 Lighting, illuminating. -5 Promoting digestion. -6 Saffron. -नः; see दीपकः (4). -नी 1 N. of several plants (Mar. काकडी, मेथी, पहाड्मूल, ओंवा). -2 A mystical Tāntrika formula. -3 (In Music) A kind of composition.

दीपनीय a. 1 To be lighted or set on fire. -2 Combustible, inflammable. -3 To be excited or stimulated. -4 Relating to tonic medicines. -यः 1 An aromatic seed (यवानी). -2 N. of some medicinal or aromatic substances (Mar. सुंठ, मिरी, पिपळी). -यम् A tonic medicine.

दीपिका 1 A light, torch; आसन्नोषधयो नेतुर्नक्तमस्नेहदीपिका, R. 4. 75; 9. 70. -2 (At the end of comp.) Illustrator, elucidator as in तर्कदीपिका. -3 Moonlight. -4 N. of a Rāgini: -5 N. of some plants (Mar. वेखंड, मेथी, ओंवा). -Comp. -तैलम् the oil of ptychotis Ajowan (Mar. ओंवाचें तेल). -धारिणी a female lamp-carrier; K.

दीपित p. p. 1 Set on fire. -2 Inflamed. -3 Illuminated. -4 Manifested. -5 Excited, stimulated.

दीपितृ m. An illuminator, enlightener, P. III. 2. 153.

दीपिन a. 1 Inflaming, kindling; राकानिशेव पूर्णेन्दुमुखी कन्दर्पदीपिनी Ks. 82. 29. -2 Illuminating. -3 Shining, bright.

दीप्त p. p. [दीप्-क्] 1 Lighted, inflamed, kindled; यथा सुदीप्तात्पावकाद्विरुक्लिङ्गाः सहस्रशः प्रभवन्ते सरूपाः Muṇḍ. 2. 1. 1.